

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicae De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio I. Quæ pœnæ à Deo infligantur non solventibus decimas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

tit; nisi fortè ex poena conventio-
nali plus debeat. Quòd verò
emptor ob moram in solvendo
pretio quincunces debeat, id so-
lum idcirco statutum est, quia in-
teresse venditoris ordinariè ad illas
ascendit; & sicut ad illas tenetur
morosus emptor, tametsi forsan in

aliquo casu interesse venditoris eò
non pertingat, ita vicissim si istud
superat quincunces, ad has tan-
tùm tenetur emptor, & non ad to-
tum interesse venditoris, ut fusè
dixi in *Tract. de Empt. & Vend. p.*
s. c. 2. art. 2. à n. 644.

CAPUT IV.

De Pœnis non solventium Decimas.

QUÆSTIO I.

Quæ pœnæ à DEO infligantur Decimas non solventibus?

SUMMARIUM.

706. *Multiplex peccatum deci-
mas non solventis.*

707. *Et grave.*

708. *Pœnæ variæ propterea à Deo
infligi solita.*

706 **C**ùm peccent tam contra legem
naturæ & Divinam positivam,
quàm contra Ecclesiasticam, &
contra Justitiam æquè ac Religio-
nem, qui decimas vel omnino non
solvunt, vel non fideliter & integrè,
ut fusè tradidi *n. 29. & seqq.* con-
sequens est, obnoxios esse vindictæ
non tantùm Ecclesiæ, sed etiam Dei
juxta *c. Quamvis 17. h. t.* ubi eorum
crimen dicitur *dignum Divini*
animadversione judicij. Cùmque
ipforum culpa sit virtute multi-
plex, ita ut Hostiensis in *Summa*
rubr. de Decim. n. 9. eos dicat in no-

vem delinquere (ubi tamen culpas
& pœnas confundit) mirum non
est, vario quoque & multiplici mo-
do eosdem puniri. De illis pœnis,
quas DEUS subtrahentibus Eccle-
siæ decimas infligere solet, modò
agendum est; postea de ijs, quas Ec-
clesia.

Assert. Præter pœnam æter- 707.
nam, quæ decimarum defraudato-
res manet, nisi resipiscant, & DEO
ac Ecclesiæ, cui eas negârunt, quan-
tum possunt, satisfaciant, variæ in-
fligi pœnæ temporales à DEO so-
lent, quæ ex Malach. *c. 3.* enarran-
tur

Xx 3

tur à S. Hieronymo *Can. Revertimini* 65. 16. 9. 1. & à S. August. *Can. Decima* 66. Dixi prater pœnam aeternam. Certum enim est, graviter peccare, qui decimas subtrahunt in notabili quantitate, eâ nimirum, quæ furtum aliâve Justitiæ in bonis temporalibus gravem violationem & peccatum mortale constituit: cum non solvantur ut eleemosynæ, sed debeantur ex Religione & Justitiâ, ut dixi n. 40. 42. & seqq. Estque gravitas hujus sceleris satis manifesta, cum ex gravibus pœnis, quas Ecclesia propter illud infligit, tum ex eo, quod DEUS *Malachia* 3. dicit, se configi, id est, graviter offendi & lædi ab ijs, qui non solvunt.

708 Pœnæ temporales à DEO imitti solitæ hæc ferè *cit. c. 3. Malachia*, & *Can. 65. ut 66.* enumerantur. I. Cum illi, qui decimas fideliter solvunt, non solum abundantiam fructuum recipiant, ut loquitur S. August. *cit. Can. Decima*, sed etiam sanitatem corporis & animæ consequantur, illi, qui non solvunt, duplici hac benedictione fraudantur, ut idem ait, addens: *Hæc est enim justissima DEI consuetudo, ut si tu illi decimam non dederis, tu ad decimam revoceris. Dabis impio militi, quod non vis dare Sacerdoti. Benefacere semper DEUS paratus est, sed hominum malitiâ prohibetur.* Prima igitur pœna est, quod abundantiam frugum perdant. II. Perdunt sanitatem

corporis & animæ, ut modò dixi ex S. Augustino. III. Fame & penuriâ affliguntur, juxta illud *cit. c. 3. Dixistis: In quo configimus te? In decimis & primitiis.* Et propterea *in penuria vos maledicti estis.* Unde etiam hæc locum habet illud *Proverb. 11. alij dividunt propria & ditiores fiunt; alij rapiunt non sua, & semper in egestate sunt.* E contrario promittit DEUS rerum abundantiam solventibus, dum ibidem per Prophetam ait: *Inserete omnem decimam in horreum (meum) & sit vobis in domo mea, & probate me super hoc, dicit Dominus: si non aperuero vobis cataractas Cæli & effudero vobis benedictionem usque ad abundantiam.* Senfus est: si decimas fideliter solveritis, certissimè experiemini, quod benedictionem non guttatim, sed plenissimo imbri, velut ruptis cœli cataractis & obicibus erumpente, in vos, non tantum ad saturitatem, sed usque ad abundantiam, effusus sim. *Et increpabo pro vobis devorantem, & non corrumpet fructum terræ vestræ,* id est, præcipiam locustis, easque cohibebo, ne devorent sata & fruges vestras. *Nec erit sterilis vinea in agro, dicit Dominus exercituum. Et beatos vos dicent omnes gentes: eritis enim vos terra desiderabilis. Id est, eritis sicut terra opima, ac idcirco desiderata, florentes, & abundantes omnibus frugibus & opibus, ut*
expo-

exponit S. Cyrill. vel ut Vatablus, *eritis habitantes terram fertilissimam & amantissimam.* Impleri etiam in Christianis hæc DEI promissa & illas minas, testatur S. August. *hom. 48. inter 50. dicens: Majores nostri omnibus copijs abundabant, quia DEO decimas da-*

bant. & Casari censum reddebant. Modò autem, quia discedit devotio DEI, successit indictio fisci. Nolimus cum DEO partiri Decimas, modò autem totum tollitur. Hoc tollit fiscus, quod non accipit Christus.

Q U Æ S T I O II.

Quæ pœne Jure Ecclesiastico statuta sint non solventibus Decimas?

S U M M A R I U M.

709. Excommunicandi, qui renunt solvere decimas.
 710. Non est ferenda excommunicatio, nisi præmissa monitione, & accedente contumaciâ.
 711. Non tollenda, nisi secutâ plenâ restitutione.
 712. Laici eam incurrunt ipso fa-

- cto, illes iniquè usurpando.
 713. 714. Et Regulares ob varia circa illas delicta.
 715. Non solvens decimas Ecclesiasticâ sepulturâ privandus est.
 716. Aliisque pœnis ad solvendum compellendus.*

709 **A**SSERT. I. Qui non solvunt decimas, ad quas tenentur, excommunicari possunt ac debent. Patet ex dictis n. 701. & seq. Illud solum controversum est, an excommunicatio ipso facto incurrat. Affirmant Andr. Hispanus *reg. 10. q. 2.* & Rebuff. *q. ult. n. 15.* adduntque, debere hujusmodi excommunicatos singulis Dominicis publicari à Curatis. Verùm dicendum est cum communi aliorum, hanc excommunicationem esse so-

lum ferendæ sententiæ. Ratio est: quia Jura *cit. n. 701.* allegata eam solum comminantur, & non asserunt esse latæ sententiæ, seu ipso Jure vel facto incurri. Neque obest, quod Hispan. & Rebuffus asserunt, detentores decimarum crimen sacrilegij committere. *Can. In Canonibus 57. 16. q. 1. & 9. 7. cas. 1.* Sacrilogos autem ipso jure esse excommunicatos. *Can. Canonica 107. 11. q. 3. & can. Omnes 5. 17. q. 4.* Nam, qui detinent, seu non solvunt deci.